

స తా మసితకేశాంతాం సుశ్రోణీం సంహత స్తనీమ్ |

దిదృక్షు రసితాపాంగా ముపావర్తత రావణః ||

32

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే వాల్మీకీయే చతుర్వింశత్యహస్రికాయాం సంహితాయామ్ శ్రీమత్సుందరకాండే అష్టాదశ స్కర్గః

౨

ఆపదా మపహరారం దాతారం సర్వసంపదామ్ |

లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమా మ్యహమ్ ||

ధర్మాత్మా సత్యసంధశ్చ రామో దాశరథి ర్యది |

పౌరుషే చాప్రతిద్వంద్వ శ్శరైసం జహి రావణీమ్ ||

అథ ఏకోనవింశ స్కర్గః

రావణదర్శనేన సీతాయాః దురవస్థా

తస్మి న్నేవ తతః కాలే రాజపుత్రీ త్వనిందితా |

రూపయా వన సంపన్నం భూషణోత్తమభూషితమ్ ||

1

తతో దృష్ట్వైవ వైదేహీ రావణం రాక్షసాధిపమ్ |

ప్రావేపత వరారోహః ప్రవతే కదళీ యథా ||

2

ఆచ్ఛాద్యోదరమూరుభ్యాం బాహుభ్యాం చ పయోధరౌ |

ఉపవిష్టా విశాలాక్షీ రుదంతీ వరవర్ణినీ ||

3

దశగ్రీవస్తు వైదేహీం రక్షతాం రాక్షసీగణైః |

దదర్శ సీతాం దుఃఖార్తాం నావం సన్నా మివార్ణవే ||

4

అసంవృతాయా మాసీనాం ధరణ్యాం సంశితవ్రతామ్ |

భిన్నాం ప్రపతితాం భూమౌ శాఖా మివ వనస్పతేః ||

5

మలమండనచిత్రాంగీం మండనార్థా మమండితామ్ |

మృణాళీ పంకదిగ్ధేవ విభాతి న విభాతి చ ||

6

- సమీపం రాజసింహస్య రామస్య విదితాత్మనః |
 సంకల్పహాయసంయుక్తై ర్యాంతీమివ మనోరథైః || 7
- శుష్యంతీం రుదతీ మేకాం ధ్యానశోకపరాయణామ్ |
 దుఃఖ స్యాంత మపశ్యంతీం రామాం రామ మనువ్రతామ్ || 8
- వేష్టమానాం తథావిష్టాం పన్నగేంద్రవధూ మివ |
 ధూప్యమానాం గ్రహేణ ణేవ రోహిణీం ధూమకేతునా || 9
- వృత్తశీలకులే జాతా మాచారవతి ధార్మికే |
 పున స్సంస్కార మాపన్నాం జాతా మివ చ దుష్కులే || 10
- అభూతే నాపవాదేన కీర్తిం నిపతితా మివ |
 ఆమ్నాయానా మయోగేన విద్యాం ప్రసిధిలా మివ || 11
- సన్నామివ మహాకీర్తిం శ్రద్ధామివ విమానితామ్ |
 పూజామివ పరిక్షీణామాశాం ప్రతిహతామివ || 12
- ఆయతీమివవిధ్వస్తా మాజ్ఞాం ప్రతిహతా మివ |
 దీప్తామివ దిశం కాలే పూజామపహృతామివ || 13
- పద్మినీ మివ విధ్వస్తాం హతశూరాం చమూమివ |
 ప్రభా మివ తమోధ్వస్తా ముపక్షీణా మివాపగామ్ || 14
- వేదీ మివ పరామృష్టాం శాంతా మగ్నిశిఖా మివ |
 పౌర్ణమాసీ మివ నిశాం రాహుగ్రస్తేందుమండలామ్ || 15
- ఉత్కృష్టపర్ణకమలాం విత్రాసిత విహంగమామ్ |
 హస్తాహస్తపరామృష్టా మాకులాం పద్మినీ మివ || 16
- పతిశోకాతురాం శుష్కాం నదీం విస్రావితా మివ |
 పరయా మృజయా హీనాం కృష్ణపక్షనిశా మివ || 17

సుకుమారీం సుజాతాంగీం రత్నగర్భగృహోచితామ్ |
 తప్యమానా మివోష్ణేన మృణాళీ మచిరోద్ధృతామ్ || 18

గృహీతా మాళితాం స్తంభే యూథపేన వినా కృతామ్ |
 నిశ్శ్వాసంతీం సుదుఃఖార్తాం గజరాజవధూ మివ || 19

ఏకయా దీర్ఘయా వేణ్యా శోభమానా మయత్నతః |
 నీలయా నీరదాపాయే వనరాజ్యా మహీ మివ || 20

ఉపవాసేన శోకేన ధ్యానేన చ భయేన చ |
 పరిక్షీణాం కృశాం దీనా మల్పాహారాం తపోధనామ్ || 21

ఆయాచమానాం దుంఖార్తాం ప్రాంజలిం దేవతా మివ |
 భావేన రఘుముఖ్యస్య దశగ్రీవ పరాభవమ్ || 22

సమీక్షమాణాం రుదతీ మనిందితాం
 సుపక్ష్మ తామ్రాయత శుక్లలోచనామ్ |
 అనువ్రతాం రామ మతీవ మైథీలీం
 ప్రలోభయామాస వధాయ రావణః || 23

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే వాల్మీకీయే చతుర్వింశత్సహస్రికాయాం
 సంహితాయామ్ శ్రీమత్సుందరకాండే ఏకోనవింశ స్సర్గః

Q

ఆపదా మపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదామ్ |
 లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో సమా మ్యహమ్ ||
 ధర్మాత్మా సత్యసంధశ్చ రామో దాశరథి ర్యది |
 పౌరుషే చాప్రతిద్వంద్వ శ్శరైసం జహి రావణిమ్ ||